

TUKMOS

*TIPTA UZMANLIK KURULU
MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ*

*SİTOPATOLOJİ
Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı*

12.10.2017

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	3
2. MÜFREDAT TANITIMI	3
3. TEMEL YETKİNLİKLER	4
4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ	9
5. EĞİTİM STANDARTLARI	13
6. ROTASYON HEDEFLERİ	14
7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	14
8. KAYNAKÇA	14

1. GİRİŞ

Sitopatoloji Tıbbi Patolojinin yan dalı olup dört (4) yıllık patoloji eğitiminden sonra, mevzuatta belirlendiği üzere iki (2) yıllık ileri bir eğitimi gerektirir. Sitopatoloji “hücre bilimi” dir. Vücutta kendiliğinden dökülen veya özel yöntemlerle alınan materyalin incelenmesi esasına dayanır. Sitopatoloji klinikopatolojik konsültasyonun bir parçasıdır. Tanı koyar, tedaviyi yönlendirir, prognostik kriterlerin belirlenmesine yardımcı olur. Bu süreçte makroskopik ve mikroskopik inceleme, sitokimyasal-immünotokimyasal, moleküler ve sitogenetik yöntemleri kullanır. Sitopatoloji eğitim yöntemi olarak yapılandırılmış eğitim etkinliklerini, uygulamalı yöntemleri (materyal yönetimi, mikroskop başı çalışma, ince iğne aspirasyon uygulamaları vb.) ve bağımsız çalışma yöntemlerini kullanır. Ölçme ve değerlendirme yöntemi olarak Patoloji Dernekleri Federasyonu (PDF) ve Sitopatoloji Derneği tarafından oluşturulan uzmanlık öğrencisi izlem karnesi, kuramsal ve uygulamalı sınavlar kullanılır. Hedef kitle; öncelikle uzmanlık öğrencileri, eğiticiler, uzmanlık eğitimi veren kurum ve programlardır. İlaveten ilgili fakülteler, eğitim araştırma hastaneleri, yerel otorite ve verilen eğitimden etkilenen veya bu eğitimi etkileyen tüm paydaşlar hedef kitle içinde yer alır.

2. MÜFREDAT TANITIMI

2.1. Müfredatın Amacı ve Hedefleri

Sitopatoloji yan dal uzmanlık eğitim müfredatının amacı, sitopatolojide standart uygulanan, ölçülebilir bir çekirdek eğitim müfredatı (ÇEM) hazırlamaktır.

2.2. Müfredat Çalışmasının Tarihsel Süreci

Sitopatolojide yan dal eğitiminin ilk mevzuatı, Sağlık Bakanlığının 1973 yılında hazırladığı yönetmeliktir. 1983 yılında çıkarılan ikinci bir yönetmelikle yurt dışında 1 yıl eğitim gördükten sonra yurt içinde tez hazırlığı ve sınavla denklik kabul edilmiş ve birkaç üniversitenin öğretim üyelerine yan dal belgesi verilmiştir. 1994 yılında yönetmelikte yapılan bir değişiklikle yurt içinde –yapılandırılmış bir eğitim programı olmaksızın- 2 yıl eğitim süresi ve tez hazırlığı ile yan dal ihtisası mümkün olmuştur.

Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Kurulu (TUK) ‘un kurulmasından sonra Sağlık Bakanlığı tarafından 2009 yılında başlatılan uzmanlık eğitimi müfredat çalışmaları kapsamında görevlendirilen komisyonumuz bu çalışmaları yürütmüştür. TUKMOS komisyonu Ocak 2010’da Antalya’da Sağlık Bakanlığının düzenlediği ilk çalıştayda toplanmış, Sitopatoloji komisyon üyeleri arasında iş bölümünü gerçekleştirmiştir.

Ağustos 2011’de SB’nin organizasyonu ile Ankara Barcelo Otel’de yapılan toplantıda müfredatın ilk versiyonu (1.0)’nun prensipleri konuşulmuş ve ÇEM’in organ-sistem bazlı olmasına karar verilmiştir.

25 Mayıs 2012’de Ankara Güven Hastanesi’nde organ sistemlerinin görev analizi 1-2 ve öğrenim hedefleri tartışılmıştır. 5 Haziran 2012’de Ankara Numune Hastanesi’nde organ sistemlerinin görev analizi 1-2 ve öğrenim hedeflerine devam edilmiştir. 5 Temmuz 2012’de Ankara Tıp Fakültesi’nde yapılan program gözden geçirilmiştir. 18 Eylül 2012’de Ankara Dışkapı

EAH'de Serdar Gürel ve komisyon üyeleri birlikte toplanmış, terim ve kavramlar açısından program gözden geçirilerek (2.0) versiyonunun çalışmaları tamamlanmıştır.

27.02.2015 tarihinde Sitopatoloji TUKMOS 3.Dönem Komisyon Üyelerinden Prof. Dr. Binnur ÖNAL, Prof. Dr. Aysun Hatice UĞUZ, Prof. Dr. Deniz NART, Prof. Dr. Emine Dilek YILMAZBAYHAN, Prof. Dr. Hüseyin ÜSTÜN, Prof. Dr. İlkser AKPOLAT, Prof. Dr. Koray CEYHAN, Prof. Dr. Mehmet Salih DEVECİ, Doç. Dr. Sezer KULAÇOĞLU ve Uz. Dr. Şule CANBERK ile v.2.1 çekirdek eğitim müfredatı Ankara'da hazırlanmıştır.

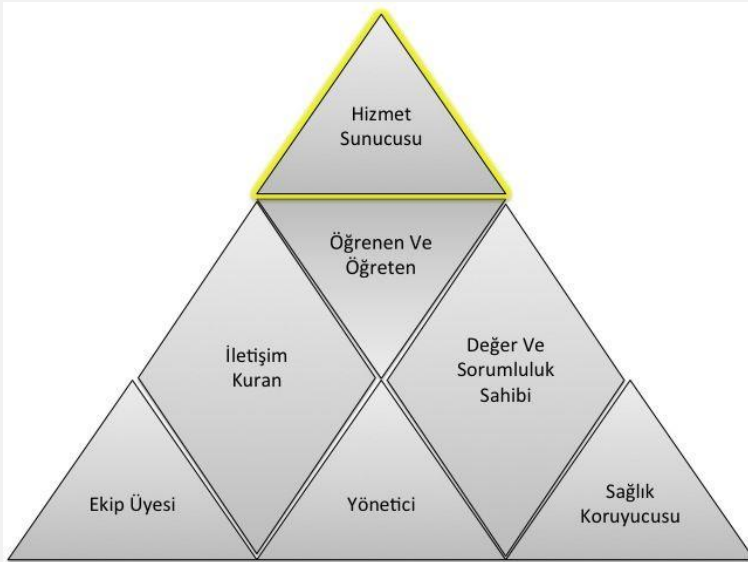
2.3.Uzmanlık Eğitimi Süreci

Uzmanlık eğitiminin tamamlanması için güncel mevzuat çerçevesinde şart olan bileşenleri (süre, yetkinlikler listesi, bitirme sınavı) içerir. Kurs ve eğitim programları ile bilgi ve beceri düzeyi artırılır.

2.4.Kariyer Olasılıkları

Sağlık hizmeti veren kurumlarda sitopatoloji/ patoloji birimlerinde, sitopatoloji uzmanlık eğitimi veren birimlerde eğitici olarak ve sitopatoloji uzmanlık eğitimi verme potansiyeli bulunan birimlerde kurucu olarak çalışabilir.

3. TEMEL YETKİNLİKLER

Şekil 1- TUKMOS'un Yeterlilik Üçgeni (Yedi temel yetkinlik alanı)

Yetkinlik, bir uzmanın bir iş ya da işlemin gerektiği gibi yapılabilmesi için kritik değer taşıyan, eğitim ve öğretim yoluyla kazanılıp iyileştirilebilen, gözlenip ölçülebilen, özellikleri daha önceden tarif edilmiş olan, *bilgi, beceri, tutum ve davranışların* toplamıdır. Yetkinlikler 7 temel alanda toplanmışlardır.

Her bir temel yetkinlik alanı, uzmanın ayrı bir rolünü temsil eder (Şekil 1). Yedinci temel alan olan Hizmet Sunucusu alanına ait yetkinlikler klinik yetkinlikler ve girişimsel yetkinlikler olarak ikiye ayrılırlar. Sağlık hizmeti sunumu ile doğrudan ilişkili Hizmet Sunucusu alanını oluşturan yetkinlikler diğer 6 temel alana ait yetkinlikler olmadan gerçek anlamlarını kazanamazlar ve verimli bir şekilde kullanılamazlar. Başka bir deyişle 6 temel alandaki yetkinlikler, uzmanın "Hizmet Sunucusu" alanındaki yetkinliklerini sosyal ortamda hasta ve toplum merkezli ve etkin

bir şekilde kullanması için kazanılması gereken yetkinliklerdir. Bir uzmanlık dalındaki eğitim sürecinde kazanılan bu 7 temel alana ait yetkinlikler uyumlu bir şekilde kullanılabilirdiğinde yeterlilikten bahsedilebilir. Bu temel yetkinlik alanları aşağıda listelenmiştir;

3.1. Yönetici

3.2. Ekip Üyesi

3.3. Sağlık Koruyucusu

3.4. İletişim Kuran

3.5. Değer ve Sorumluluk Sahibi

3.6. Öğrenen ve Öğreten

3.7. Hizmet Sunucusu

Hizmet sunucusu temel yetkinlik alanındaki yetkinlikler, kullanılış yerlerine göre iki türdür:

Klinik Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi kararlar konusunda kullanabilme yeteneğidir;

Girişimsel Yetkinlik: Bilgiyi, kişisel, sosyal ve/veya metodolojik becerileri tıbbi girişimler konusunda kullanabilme yeteneğidir.

Klinik ve girişimsel yetkinlikler edinilirken ve uygulanırken Temel Yetkinlik alanlarında belirtilen diğer yetkinliklerle uyum içinde olmalı ve uzmanlığa özel klinik karar süreçlerini kolaylaştırmalıdır.

3.7.1. KLİNİK YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş klinik yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünleyici “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

Sitopatoloji Uzmanlık Eğitiminde Kullanılan Tanımlar:

B: Hastalığa ön tanı koyma ve gerekli durumda hastaya zarar vermeyecek şekilde ve doğru zamanda, doğru yere sevk edebilecek bilgiye sahip olma düzeyini ifade eder.

T: Hastalığa veya lezyona tanı koyma ve sonrasında tedavi için yönlendirebilme düzeyini ifade eder.

ETT: Ekip çalışması yaparak hastanın tanı ve tedavisinin tüm süreçte yer alabilme düzeyini ifade eder.

Klinik yetkinliklerde bu düzeylere ek olarak gerekli durumlar için A ve K yetkinlik düzeyleri eklenmektedir:

A: Acil tanı konulması gereken durumları yönetebilme düzeyini ifade eder.

K: Hastanın birincil, ikincil ve üçüncül korunma gereksinimlerini tanımlamayı ve tarama programlarında yer almayı ifade eder.

		Düzyey	Kıdem	Yöntem
	KLİNİK YETKİNLİK			
MEME LEZYONLARI	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE, UE, BE
	ENFLAMATUVAR, REAKTİF VE PROLİFERATİF LEZYONLARI	T	1	YE, UE, BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLERİ	T	2	YE,UE,BE
AKCİĞER, PLEVRA, MEDIASTEN, TİMUS	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
SERÖZ EFÜZYONLAR	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
ÜRİNER VE ERKEK GENİTAL SİSTEM	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLERİ	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLERİ	T	2	YE,UE,BE
GİS, PANKREATOBİLİER, KARACİĞER	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLERİ	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLERİ	T	2	YE,UE,BE
LENF DÜĞÜMLERİ, DALAK LEZYONLARI	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLERİ	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
TİROİD VE PARATİROİD LEZYONLARI	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLERİ	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	ARA LEZYONLAR VE NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
İNTRAABDOMİNAL,	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE

	KLİNİK YETKİNLİK	Düzey	Kıdem	Yöntem
RETROPERİTONEAL KİTLELERDE VE ADRENAL LEZYONLARI	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
YUMUŞAK DOKU LEZYONLARI	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
İNTRAKRANİAL, HİPOFİZ, SPİNAL KİTLELER VE GÖZ LEZYONLARI	İNTRAKRANİAL, HİPOFİZ, SPİNAL KİTLELER VE GÖZ LEZYONLARINDA NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
JİNEKOLOJİK SİTOLOJİK MATERYAL	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	ARA LEZYONLAR VE NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
BAŞ-BOYUN VE TÜKÜRÜK BEZİ LEZYONLARI SİTOLOJİLERİ	NORMAL SİTOLOJİK ÖZELLİKLER	T	1	YE,UE,BE
	ENFEKSİYÖZ, ENFLAMATUVAR VE REAKTİF LEZYONLAR	T	1	YE,UE,BE
	NEOPLASTİK PATOLOJİLER	T	2	YE,UE,BE
SİTOLOJİK TARAMA PROGRAMLARI	SİTOLOJİK TARAMA PROGRAMLARI	ETT	2	YE,UE,BE
MOLEKÜLER SİTOPATOLOJİ	MOLEKÜLER SİTOPATOLOJİ LABORATUVARI KURULUMUNU YÖNETİR	B	2	YE,UE,BE
	MOLEKÜLER SİTOPATOLOJİ LABORATUVARINDA YAPILACAK TANI TEDAVİ VE PROGNOZA YÖNELİK TESTLERİ SEÇER VE BU TESTLERİN HANGİ TEKNİKLERLE YAPILACAĞINA KARAR VERİR	B	2	YE,UE,BE
	MOLEKÜLER SİTOPATOLOJİ TESTLERİNİN SONUÇLARINI DEĞERLENDİRİR	B	2	YE,UE,BE
İLERİ TANI YÖNTEMLERİ	AYIRICI TANI YAPMAYI, PROGNOZ VE TEDAVİ YÖNLENDİRMEYİ GEREKTİREN DURUMLAR	B	1	YE,UE,BE

3.7.2 GİRİŞİMSEL YETKİNLİKLER

Uzman Hekim aşağıda listelenmiş girişimsel yetkinlikleri ve eğitimi boyunca edindiği diğer bütünlüycü “temel yetkinlikleri” eş zamanlı ve uygun şekilde kullanarak uygular.

1: Girişimin nasıl yapıldığı konusunda bilgi sahibi olma ve bu konuda gerektiğinde açıklama yapabilme düzeyini ifade eder.

2: Acil bir durumda, kılavuz veya yönerge eşliğinde veya gözetim ve denetim altında bu girişimi yapabilme düzeyini ifade eder.

3: Karmaşık olmayan, sık görülen tipik olgularda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

4: Karmaşık olsun veya olmasın her tür olguda girişimi uygulayabilme düzeyini ifade eder.

	GİRİŞİMSEL YETKİNLİK	Düzyey	Kıdem	Yöntem
	HASTA BAŞI /YERİNDE HIZLI SİTOLOJİK DEĞERLENDİRME SÜRECİNİ YÖNETME	4	2	UE
	GÖRÜNTÜLEME EŞLİĞİNDE YERİNDE UYGULANAN HIZLI SİTOLOJİK DEĞERLENDİRME SÜRECİNİ YÖNETME	4	2	UE
	SADECE İNTRAOPERATİF SİTOLOJİK TANI GEREKTİREN SÜRECİ YÖNETME	4	2	UE
	İNCE İĞNE ASPİRASYONU (YÜZEYEL/PALPABL LEZYONLARDA)	4	2	UE
	PANİK (KRİTİK) SİTOLOJİK TANI SÜRECİNİ YÖNETME	4	2	UE
	TANI, TEDAVİ VE PROGNOZA YÖNELİK UYGUN EK İNCELEME GEREKSİNİMİNİN BELİRLENMESİ VE UYGULAMA SÜRECİNİN YÖNETİMİ	4	2	UE
	İLERİ DÜZEYDE DEĞERLENDİRME GEREKEN DURUMLARDA KONSULTASYON İSTEMİNİN YÖNETİMİ	4	2	UE
	SİTOPATOLOJİK İNCELEME YAPILACAK MATERYALDE TANISAL, PROGNOTİK VE PREDİKTİF(HEDEFE YÖNELİK TEDAVİ) MOLEKÜLER PATOLOJİK PARAMETRELERİN BELİRLENMESİ	4	2	YE,UE,BE
	SİTOPATOLOJİK İNCELEME YAPILACAK MATERYALDE MOLEKÜLER PATOLOJİK TESTLERİN UYGULANMASI	2	2	YE,UE,BE

GİRİŞİMSEL YETKİNLİK		Düzey	Kıdem	Yöntem
SİTOPATOLOJİ LABORATUVARI KALİTE STANDARTLARI YÖNETİMİ		4	2	UE

4. ÖĞRENME VE ÖĞRETME YÖNTEMLERİ

Çekirdek müfredat hazırlama kılavuzu v.1.1’de ilgili alanda geçen eğitim etkinlikleri uzmanlık eğitiminde tanımlı olan tüm öğrenme ve öğretme yöntemleri kullanılır.

TUKMOS tarafından önerilen öğrenme ve öğretme yöntemleri üçe ayrılmaktadır: “Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri” (YE), “Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri” (UE) ve “Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri” (BE).

4.1. Yapılandırılmış Eğitim Etkinlikleri (YE)

4.1.1. Sunum

Bir konu hakkında görsel işitsel araç kullanılarak yapılan anlatımlardır. Genel olarak nadir veya çok nadir görülen konular/durumlar hakkında veya sık görülen konu/durumların yeni gelişmeleri hakkında kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde eğitici öğrencide eksik olduğunu bildiği bir konuda ve öğrencinin pasif olduğu bir durumda anlatımda bulunur. Sunum etkileşimli olabilir veya hiç etkileşim olmayabilir.

4.1.2. Seminer

Sık görülmeyen bir konu hakkında deneyimli birinin konuyu kendi deneyimlerini de yansıtarak anlatması ve anlatılan konunun karşılıklı soru ve cevaplar ile geçmesidir. Sunumdan farklı konuyu dinleyenlerin de kendi deneyimleri doğrultusunda anlatıcı ile karşılıklı etkileşim içinde olmasıdır. Seminer karşılıklı diyalogların yoğun olduğu, deneyimlerin yargılanmadan paylaşıldığı ve farklı düzeylerde kişilerin aynı konu hakkında farklı düzeydeki sorular ile eksik yanlarını tamamlayabildikleri bir eğitim etkinliğidir.

4.1.3. Olguların tartışılması

Bir veya birkaç sık görülen olgunun konu edildiği bir küçük grup eğitim aktivitesidir. Bu eğitim aktivitesinin hedefi, farklı düzeydeki kişilerin bir olgunun çözümlenmesi sürecini tartışmalarını

sağlayarak, tüm katılımcıların kendi eksik veya hatalı yanlarını fark etmelerini sağlamak ve eksiklerini tamamlamaktır. Bu olgularda bulunan hastalık veya durumlar ile ilgili bilgi eksikliklerinin küçük gruplarda tartışılması ile tamamlanması veya yanlış bilgilerin düzeltilmesi sağlanır. Ayrıca aynı durum ile ilgili çok sayıda olgunun çözümlenmesi yoluyla aynı bilginin farklı durumlarda nasıl kullanılacağı konusunda deneyim kazandırır. Olgunun/ların basamaklı olarak sunulması ve her basamak için fikir üretilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar.

4.1.4. Makale tartışması

Makalenin kanıt düzeyinin anlaşılması, bir uygulamanın kanıta dayandırılması ve bir konuda yeni bilgilere ulaşılması amacıyla gerçekleştirilen bir küçük grup etkinliğidir. Makalenin tüm bölümleri sırası ile okunur ve metodolojik açıdan doğruluğu ve klinik uygulamaya yansımaları ile ilgili fikir üretilmesi ve gerektiğinde eleştirilmesi ile sürdürülür. Eğitici her basamakta doğru bilgiyi verir ve doğru kararı açıklar. Uzman adayına, benzer çalışmalar planlayabilmesi için problemleri bilimsel yöntemlerle analiz etme, sorgulama, sonuçları tartışma ve bir yayın haline dönüştürme becerisi kazandırılır.

4.1.5. Dosya tartışması

Sık görülmeyen olgular ya da sık görülen olguların daha nadir görülen farklı şekilleri hakkında bilgi edinilmesi, hatırlanması ve kullanılmasını amaçlayan bir eğitim yöntemidir. Eğitici, dosya üzerinden yazı, rapor, görüntü ve diğer dosya eklerini kullanarak, öğrencinin olgu hakkında her basamakta karar almasını sağlar ve aldığı kararlar hakkında geribildirim verir. Geribildirimler öğrencinin doğru kararlarını devam ettirmesi ve gelişmesi gereken kararlarının açık ve anlaşılır bir biçimde ifade edilerek geliştirmesi amacıyla yapılır.

4.1.6. Konsey

Olgunun/ların farklı disiplinler ile birlikte değerlendirilmesi sürecidir. Olgunun sık görünürlüğünden çok karmaşık olması öğrencinin karmaşık durumlarda farklı disiplinlerin farklı bakış açılarını algılamasını sağlar.

4.1.7. Kurs

Bir konu hakkında belli bir amaca ulaşmak için düzenlenmiş birden fazla oturumda gerçekleştirilen bir eğitim etkinliğidir. Amaç genellikle bir veya birkaç klinik veya girişimsel yetkinliğin

edinilmesidir. Kurs süresince sunumlar, küçük grup çalışmaları, uygulama eğitimleri birbiri ile uyum içinde gerçekleştirilir.

4.1.8. Diğer

4.2. Uygulamalı Eğitim Etkinlikleri (UE)

4.2.1.1. Yatan hasta bakımı

4.2.2. Vizit (Sitopatoloji uzmanlık eğitiminde uygulama alanı yoktur.)

4.2.2.1.

Farklı öğrenciler için farklı öğrenme ortamı oluşturan etkili bir eğitim yöntemidir. Hasta takibini yapan ve yapmayan öğrenciler vizitten farklı şekilde faydalanırlar. Hastayı takip eden öğrenci hasta takibi yaparak ve yaptıkları için geribildirim alarak öğrenir, diğer öğrenciler bu deneyimi izleyerek öğrenirler. Vizit klinikte görülen olguların hasta yanından çıktıktan sonra da tartışılması ve olgunun gerçek ortamda gözlemlenmesiyle öğrenmeyi sağlar.

4.2.3. Nöbet (Sitopatoloji uzmanlık eğitiminde uygulama alanı yoktur.)

4.2.3.1.

Öğrencinin sorumluluğu yüksek bir ortamda derin ve kalıcı öğrenmesine etki eder. Olguyu yüksek sorumluluk durumunda değerlendirmek öğrencinin var olan bilgisini ve becerisini kullanmasını ve eksik olanı öğrenmeye motive olmasını sağlar. Nöbet, gereken yetkinliklere sahip olunan olgularda özgüveni artırırken, gereken yetkinliğin henüz edinilmemiş olduğu olgularda bilgi ve beceri kazanma motivasyonunu artırır. Nöbetlerde sık kullanılması gereken yetkinliklerin 1'inci kıdem yetkinlikleri arasında sınıflandırılmış olmaları bu açıdan önemlidir.

4.2.3.2. Girişim (İnce İğne Aspirasyon Yöntemleri)

Tanı ve tedaviye yönelik tüm girişimler, eğitici tarafından gösterildikten sonra belli bir kılavuz eşliğinde basamak basamak gözlem altında uygulama yoluyla öğretilir. Her uygulama basamağı için öğrenciye geribildirim verilir. Öğrencinin doğru yaptıklarını doğru yapmaya devam etmesi, eksik ve gelişmesi gereken

tarafalarını düzeltebilmesi için öğrenciye zamanında, net ve yapıcı müdahalelerle teşvik edici ve destekleyici ya da uyarıcı ve yol gösterici geribildirimler verilmelidir. Her girişim için öğrenciye önceden belirlenmiş yetkinlik düzeyine ulaşacak sayıda tekrar yaptırılması sağlanır.

4.2.4. Ameliyat (Sitopatoloji uzmanlık eğitiminde uygulama alanı yoktur.)

4.2.4.1.

İçinde çok sayıda karar ve girişim barındıran müdahale süreçleridir. Her karar ve girişimin ayrı ayrı gereken yetkinlik düzeylerine ulaşması amacıyla en az riskli/karmaşık olandan en riskli/karmaşık olana doğru olacak şekilde ameliyat sürecinin tüm basamakları yüksek gözlem altında öğretilir. Öğrencinin tüm basamaklarda gereken yetkinlik düzeyine ulaşması için yeterli sayıda tekrar yaptırılması sağlanır.

4.2.5. Ayaktan hasta bakımı (* 3.7.2 bakınız)

Öğrenci gözlem altında olgu değerlendirmesi yapar ve tanı, tedavi seçeneklerine karar verir. Öğrencinin yüksek/orta sıklıkta görülen acil veya acil olmayan olguların farklı başvuru şekillerini ve farklı tedavi seçeneklerini öğrendiği etkili bir yöntemdir. Ayaktan hasta bakımında sık kullanılması gereken yetkinliklerin 1'inci kıdem yetkinlikleri arasında sınıflandırılmış olmaları bu açıdan önemlidir.

4.2.6. Materyal yönetimi

Sitopatoloji bölümüne gelen materyali PDF kılavuzlarına uygun olarak yönetir. İnce iğne aspirasyonu sürecini (uygun gördüğü durumlarda İİA yapmak/ hasta başı değerlendirmede bulunmak vb.) yönetir.

4.3. Bağımsız ve Keşfederek Öğrenme Etkinlikleri (BE)

4.3.1. Yatan hasta takibi (Sitopatoloji uzmanlık eğitiminde uygulama alanı yoktur.)

Yatarak takip edilen bir olgu hakkında yeterliğe erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim altında, yeterliğe ulaşmış bir öğrencinin gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.

4.3.2. Ayaktan hasta/materyal takibi

Ayaktan başvuran acil veya acil olmayan bir olgu hakkında gereken yetkinlik düzeyine erişmemiş bir öğrencinin gözetim ve denetim gözlem altında, eğitici eşliğinde ve gereken yetkinlik düzeyine ulaşmış bir öğrencinin yüksek gözlem altında yaptığı çalışmalar sırasında eksikliğini fark ettiği konularda öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir. Bu eğitim kaynaklarının doğru ve güvenilir olmasından eğitici sorumludur.

4.3.3. Akran öğrenmesi

Öğrencinin bir olgunun çözümlenmesi veya bir girişimin uygulanması sırasında bir akranı ile tartışarak veya onu gözlemleyerek öğrenmesi sürecidir.

4.3.4. Literatür okuma

Öğrencinin öğrenme gereksinimi olan konularda literatür okuması ve klinik uygulama ile ilişkilendirmesi sürecidir.

4.3.5. Araştırma

Öğrencinin bir konuda tek başına veya bir ekip ile araştırma tasarlaması ve bu sırada öğrenme gereksinimini belirleyerek bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

4.3.6. Öğretme

Öğrencinin bir başkasına bir girişim veya bir klinik konuyu öğretirken bu konuda farklı bakış açılarını, daha önce düşünmediği soruları veya varlığını fark etmediği durumları fark ederek öğrenme gereksinimi belirlemesi ve bunu herhangi bir eğitim kaynağından tamamlaması sürecidir.

4.3.7. Diğer**5. EĞİTİM STANDARTLARI****5.1. Eğitici Standartları**

EN AZ DOÇENT UNVANINA SAHİP EN AZ BİR EĞİTİCİ BULUNMALIDIR

5.2. Mekan ve Donanım Standartları

TIBBİ PATOLOJİ LABORATUVARINDA AYRI BİR SİTOPATOLOJİK MATERYAL HAZIRLAMA ALANI (TIBBİ PATOLOJİ İLE EĞİTİM ALANLARI ORTAK KULLANILABİLİR)

TIBBİ PATOLOJİ LABORATUVARI YÖNETMELİĞİNE UYGUN SİTOPATOLOJİ LABORATUVARI

SİTOPATOLOJİDE RUTİN HAZIRLIK ODASI (BASİT-SİTO SANTRİFÜJ, SIVI BAZLI SİTOLOJİ VB.) VE RUTİN BOYAMA ODASI (BİRLİKTE OLABİLİR)

5.3. Portföy Standartları

EĞİTİM VERİLEN BİRİMİN YILLIK EN AZ 3000 SİTOLOJİ MATERYALİ BULUNMASI (BU MATERYAL İÇERSİNDE EN AZ 1000 JİNEKOLOJİ-DIŞI SİTOLOJİ BULUNMALI)

6. ROTASYON HEDEFLERİ

Uzmanlık alanının rotasyonu yoktur.

7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme yöntemi olarak PDF Sitopatoloji Derneği tarafından oluşturulan uzmanlık öğrencisi izlem karnesi, kuramsal ve uygulamalı sınavlar kullanılır.

8. KAYNAKÇA

- TUKMOS, TIPTA UZMANLIK KURULU MÜFREDAT OLUŞTURMA VE STANDART BELİRLEME SİSTEMİ, Çekirdek Müfredat Hazırlama Kılavuzu, v.1.1, 2013.
- EUROCYTOLOGY'nin Türkçe linkindeki kurs içerikleri, sanal olgular ve öz-değerlendirme testleri, Erişim tarihi: 7/4/2015, www.eurocytology.eu/tr/home